

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-12-16
Besvaras senast
2019-12-30

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:646 Organdonation

I snitt dör en person i veckan som satt upp sig på Sveriges nationella lista för organdonation.

Den 1 januari 2019 behövdes 807 organ i Sverige. Vissa människor behövde flera organ, men även med det i åtanke är listan på personer som tillsammans med familjemedlemmar, vänner och grannar sitter i dödens väntrum alltför lång.

Svenskar är mest positiva till organdonation i världen. 85 procent av Sveriges befolkning ställer sig positiva till att donera. Men i verkligheten transplanteras inte alls särskilt många organ i Sverige. Under de senaste 15 åren har antalet donatorer legat på omkring 180 per år. I Spanien, där flest människor i förhållande till befolkningens storlek donerar organ, är siffran för avlidna donatorer per miljon invånare 48,0. Motsvarande siffra i Sverige är 17,72.

Huvudförklaringen till den stora skillnaden mellan Sverige och Spanien är att Spanien har en lagstiftning som möjliggör organdonation efter cirkulationsstillestånd, DCD, alltså när en människas hjärta stannat.

I Sverige har organdonationer länge bara genomförts hos patienter vars cirkulation hållits igång med hjälp av respirator efter att patienten konstaterats ha utvecklat total hjärninfarkt. Det betyder att donatorn behöver vårdas på en intensivvårdsavdelning och i respirator för att en transplantation ska bli av.

Alliansregeringen tillsatte 2013 en utredning för att se om lagstiftningen skulle kunna ändras. Utredningen kom fram till ett antal rekommendationer och flera bra förslag när det gäller att introducera åtgärder som redan finns i många andra europeiska länder och runt om i världen, till exempel i Storbritannien och Danmark. Frågan har sedan utretts ytterligare en gång och utmynnade i SOU 2019:26.

Under ett års tid har sex intensivvårdsavdelningar i Sverige ingått i en pilotstudie där donation efter cirkulationsstillestånd testats. Dessa projekt har fått klartecken att fortsätta, men mycket arbete återstår, och framför allt behövs en tydlig lagstiftning på området.

Den 3 juni 2019 uttalade sig socialminister Lena Hallengren om

Donationsutredningen. "Antalet organdonationer i Sverige behöver öka. Vi kommer nu att läsa igenom donationsutredningen noggrant och se hur vi bäst går vidare med förslagen." Det har nu gått mer än ett halvår sedan dess.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

När avser ministern att plocka fram Donationsutredningen ur byrålådan och lägga fram lagförslag för att öka möjligheterna att få fler donatorer?

.....

Ulrika Heindorff (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander